

E1. Eftersom planet är ∞ kan man vänta sig att kraften på punktladdningen blir lika stor, oavsett dess avstånd från planet. Låt oss visa detta genom att anta att avståndet är a , och se att a ej finns med i slutresultatet.

Betrakta ett ytelement i planet enl figur. $\sigma > 0$ ger repulsiv kraft på punktladdningen enligt Coulombs lag.

För varje sådant ytelement finns ett likadant, på motsatt sida origo, som också ger en snett uppåtriktad kraft på punktladdningen.

Men x- och y-komp. av dessa krafter tar ut varandra, så vi får bara en kraft i z-riktningen, totalt sett.

- Total kraft från ytelementet med laddn. dq på punktladden.

$$\frac{qdq}{4\pi\epsilon_0(a^2+r^2)} = \frac{q\sigma r d\phi dr}{4\pi\epsilon_0(a^2+r^2)}$$

Den relevanta delen av denna kraft är som sagt z-komp., dvs en andel $\frac{a}{\sqrt{a^2+r^2}}$ av den totala kraften, så

- totalt kraftbidrag i z-led: $\frac{a}{\sqrt{a^2+r^2}} \frac{q\sigma r d\phi dr}{4\pi\epsilon_0(a^2+r^2)} = \frac{a\sigma}{4\pi\epsilon_0} \frac{r dr d\phi}{(a^2+r^2)^{3/2}}$

- Total kraft på q blir därför

$$F = \int_{r=0}^{\infty} \int_{\phi=0}^{2\pi} \frac{q\sigma}{4\pi\epsilon_0} \frac{r dr d\phi}{(a^2+r^2)^{3/2}} = \frac{q\sigma}{4\pi\epsilon_0} \int_0^{\infty} \frac{r dr}{(a^2+r^2)^{3/2}} \underbrace{\int_0^{2\pi} 1 d\phi}_{2\pi} =$$

$$= \frac{q\sigma}{4\pi\epsilon_0} 2\pi \int_0^{\infty} \frac{r dr}{(a^2+r^2)^{3/2}} = \frac{q\sigma}{4\pi\epsilon_0} \left[-\frac{1}{\sqrt{a^2+r^2}} \right]_0^{\infty} = \frac{q\sigma}{4\pi\epsilon_0} \left(0 - \left(-\frac{1}{a} \right) \right) = \frac{q\sigma}{2\epsilon_0}$$

Kraften är alltså oberoende av a , och riktad i z-riktningen.

Tecknet på $\frac{q\sigma}{2\epsilon_0}$ bestämmer om F pekar i pos. eller neg. z-riktning.

Att fältstyrkan E från ett oändligt plan med ytladdning σ är

$$E = \frac{F}{q} = \frac{\sigma}{2\epsilon_0}$$

är definitivt värt att komma ihåg!

